

Akademia Katolicka w Warszawie – Collegium Joanneum
Instytut Sztuki Sakralnej

Sylabus przedmiotowy

Kierunek studiów	Edukacja muzyczna z muzyką kościelną
Forma studiów	Stacjonarne
Stopień studiów	I stopień
Profil kształcenia	praktyczny
Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. Z. Konaszkiewicz
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Z. Konaszkiewicz

1. Przedmiot

Nazwa przedmiotu w języku polskim	Pedagogika
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Pedagogy
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu	obowiązkowy
Kod przedmiotu	B_9
Rok i semestr	Rok 1 i 2, sem. 1–3

2. Forma i miejsce zajęć, liczba godzin i punktów ECTS w planie studiów

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Warsztaty zint. z praktykami	Punkty ECTS	Miejsce zajęć
Sem. 1	10	10	—	10	1,5	Sala dydaktyczna
Sem. 2	10	10	—	10	1,5	
Sem. 3	10	10	—	10	2	
Razem	30	30	—	30	5	

3. Cele przedmiotu

1.	Celem pedagogiki na specjalizacji nauczycielskiej jest: 1) wprowadzenie studenta w podstawowe zagadnienia teorii edukacji — współczesne kierunki pedagogiczne, ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, strukturę systemu edukacji oraz role i wzajemne relacje podmiotów działalności pedagogicznej; 2) wyposażenie studenta w wiedzę o roli nauczyciela, etyce zawodowej, prawach i obowiązkach oraz odpowiedzialności prawnej w pracy z dziećmi i młodzieżą, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego w działalności pedagogicznej; 3) zapoznanie studenta z metodyką pracy opiekuńczo-wychowawczej, kierowaniem klasą szkolną, sytuacją uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z trudnościami w uczeniu się, a także z zasadami doradztwa zawodowego i wspomagania ucznia w projektowaniu jego ścieżki edukacyjno-zawodowej; 4) kształtowanie umiejętności refleksji i badania własnej praktyki edukacyjnej oraz umiejętności działania w obszarze klasy szkolnej, współpracy z rodzicami i ze szerszym środowiskiem szkolnym — przez analizę przypadków, symulacje, modelowe opisy zdarzeń i pracę warsztatową zintegrowaną z praktykami zawodowymi.
----	--

4. Wymagania wstępne

1.	brak
----	------

5. Przedmiotowe efekty uczenia się

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć	Kod standardu nauczyciel.	Kod efektu kierunkowego
Wiedza (W)			
W1	Student zna strukturę i funkcje systemu edukacji — cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i ogólnych; zna podmioty działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) oraz partnerów szkolnej edukacji.	B.2.W1	K1_W06
W2	Student posiada wiedzę na temat procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, w tym w działalności pedagogicznej (dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej), oraz ich prawidłowości i zakłóceń.	B.2.W3, B.2.W4	K1_W09, K1_W14
W3	Student zna rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową (prawa i obowiązki nauczycieli), zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby zawodowe.	B.2.W2	K1_W08, K1_W19
W4	Student zna wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole — regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym.	B.2.W3	K1_W07, K1_W12
W5	Student zna zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, dzieci zaniedbanych, z doświadczeniem migracyjnym, dziecka w sytuacji	B.2.W4	K1_W10, K1_W11, K1_W13

	kryzysowej lub traumatycznej, zagrożenia dzieci i młodzieży (agresja, przemoc, uzależnienia, sekty).		
W6	Student zna sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: potrzeby i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcyjnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do SPE (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze SPE.	B.2.W5	K1_W11, K1_W12
W7	Student zna zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się: przyczyny i przejawy trudności, zapobieganie im i wczesne wykrywanie, specyficzne trudności (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia) oraz trudności wynikające z dysfunkcji percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice.	B.2.W6	K1_W12, K1_W16
W8	Student zna zagadnienia doradztwa zawodowego: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.	B.2.W7	K1_W11
Umiejętności (U)			
U1	Student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych w szkole.	B.2.U1, B.2.U6	K1_U01
U2	Student potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej.	B.2.U1	K1_U04, K1_U06
U3	Student potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze SPE) oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce.	B.2.U1, B.2.U6	K1_U03, K1_U12
U4	Student potrafi wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów.	B.2.U1	K1_U04
U5	Student potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.	B.2.U2	K1_U16
U6	Student potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.	B.2.U3	K1_U22
U7	Student potrafi nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym.	B.2.U4	K1_U05
U8	Student potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów.	B.2.U5	K1_U05

U9	Student potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie.	B.2.U6	K1_U03
U10	Student potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.	B.2.U7	K1_U14
Kompetencje społeczne (K)			
K1	Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze).	B.2.K1, B.2.K3	K1_K01, K1_K03
K2	Student jest gotów do okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy.	B.2.K1	K1_K07
K3	Student jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej.	B.2.K2	K1_K07
K4	Student jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.	B.2.K3	K1_K01
K5	Student jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.	B.2.K4	K1_K05
K6	Student jest gotów do podejmowania świadomych decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej uczniów ze SPE, w tym budowania postawy otwartości na różnorodność.	B.2.K4	K1_K08

6. Treści kształcenia

Semestr I (semestr 3) — 10 W + 10 Ć + 10 Wa	
Kod	Treść
W.1	Pedagogika jako nauka — przedmiot, podstawowe pojęcia, subdyscypliny pedagogiki, jej miejsce w systemie nauk o edukacji.
W.2	Krótki rys historyczny rozwoju myśli pedagogicznej — od starożytności po XX wiek „wiek dziecka” jako tło dla zrozumienia współczesnych kierunków pedagogicznych.
W.3	Wybrane współczesne kierunki pedagogiczne — pedagogika humanistyczna, personalistyczna, krytyczna, dialogu, kultury.
W.4	Liberalny i chrześcijański system wychowania — założenia, porównanie i kontekst współczesnych debat o wychowaniu.
W.5	Struktura i funkcje systemu edukacji w Polsce — cele, podstawy prawne, organizacja i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.
W.6	Podmioty działalności pedagogicznej — uczeń, rodzice, nauczyciel, partnerzy szkolnej edukacji. Wprowadzenie do roli zawodowej i etyki nauczyciela.
W.7	Ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania.
W.8	Istota, funkcje, struktura i dynamika procesu wychowania.
Ć.1	„Deklaracja o wychowaniu chrześcijańskim” i inne wybrane dokumenty Kościoła — inspiracja do współczesnych działań pedagogicznych.
Ć.2	Najważniejsze dokumenty UNESCO jako podstawa państwowych systemów oświaty.

Wa.1	Praktyczne wykorzystanie paradygmatów kierunków pedagogicznych w prowadzeniu zajęć w szkole.
Wa.2	Współpraca rodziny i szkoły w kształceniu dzieci na podstawie doświadczeń z praktyk zawodowych.
Wa.3	Pomiędzy wolnością a przymusem — jak wymagać od dziecka respektując jednocześnie jego osobiste predyspozycje.
Wa.4	Omówienie głównych problemów występujących w czasie odbywania praktyk.

Semestr II (semestr 4) — 10 W + 10 Ć + 10 Wa	
Kod	Treść
W.1	Rozwój, zastój, cofanie się — fazy rozwoju uczniów.
W.2	Rozwój — proces fizyczny, działanie pedagoga, wpływ środowiska, samowychowanie.
W.3	Potrzeby rozwojowe wychowanków.
W.4	Pedagogika relacji.
W.5	Dzieci szkolne — wymagania i wyzwania.
W.6	Proces socjalizacji w szkole.
W.7	Prewencyjna rola szkoły i nauczyciela.
Ć.1	Pedagog — towarzysz i przewodnik ucznia: jak korygować błędy i wzmacniać mocne strony w rozwoju dzieci.
Ć.2	Szkoła, grupa rówieśnicza, środowisko rodzinne — szanse i zagrożenia w procesie socjalizacji.
Ć.3	Jak reagować na zagrożenia w szkole — podstawowe sposoby i akty prawne.
Wa.1	Omówienie obserwacji dzieci, z którymi odbywało się praktyki, pod kątem ich rozwoju, zastoju lub regresu obserwowanego przez studentów.
Wa.2	Miejsca socjalizacji uczniów ze szkół praktyk — szanse i zagrożenia w rozwoju.
Wa.3	Doświadczenie współpracy z pedagogiem, psychologiem szkolnym w pracy z uczniem trudnym.
Wa.4	Obserwacja, ocena i podejmowane działania w przypadku wykrycia poważnych problemów rozwojowych ucznia.

Semestr III (semestr 5) — 10 W + 10 Ć + 10 Wa	
Kod	Treść
W.1	Dzieciństwo jako życie — faza i sposób życia dziecka.
W.2	Planowanie działań wychowawczych — współpraca ze środowiskiem szkolnym.
W.3	Praca z uczniem „trudnym”.
W.4	Dyscyplina i motywacja uczniów.
W.5	Podstawowe dokumenty prawne regulujące pracę nauczyciela.
W.6	Źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania.

W.7	Samodoskonalenie się nauczycieli.
Ć.1	Karta nauczyciela — główne prawa i obowiązki pracownika szkoły.
Ć.2	Przygotowanie planu wychowawczego na rok szkolny, uwzględniając współpracę z innymi nauczycielami.
Wa.1	Wnioski z obserwacji spontanicznych zachowań dzieci w szkole (co charakteryzuje sposób życia dziecka).
Wa.2	Doświadczenia z pracy z trudnymi uczniami — omówienie przypadków i podjętych działań.
Wa.3	Sposoby motywacji uczniów wykorzystane w czasie praktyki — ich skutki i wyniki.
Wa.4	Jak zachować dyscyplinę w klasie — doświadczenia z praktyk zawodowych.
Wa.5	Doświadczenie pracy z dzieckiem z pokolenia „C” (connected) — wyzwania i szanse.
Wa.6	Ocena własnych zdolności i ograniczeń po odbyciu praktyk zawodowych — pola do samokształcenia.

7. Literatura

Obowiązkowa	
1.	Janowski A., Pedagogika praktyczna, Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2002.
2.	Kawula S. i inni, Pedagogika rodziny, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2002.
3.	Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika, t. 1–2, PWN, Warszawa 2003.
4.	Śliwerski B. (red.), Pedagogika, t. 1–3, GWP, Gdańsk 2006.
5.	Konaszkiewicz Z., Szkice z pedagogiki muzycznej, AMFC, Warszawa 2002.

8. Metody dydaktyczne

Metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, analiza problemu, konsultacje, ćwiczenia w małych grupach, symulacje sytuacji wychowawczych, projektowanie strategii działań pedagogicznych oraz analiza materiałów wideo obrazujących konkretne zdarzenia pedagogiczne, co umożliwia studentom kształtowanie praktycznych umiejętności działaniowych.
---------------------------	--

9. Nakład pracy studenta

Rodzaj pracy	Liczba godzin
Zajęcia dydaktyczne	90
Przygotowywanie się do zajęć	25
Konsultacje	15
Przygotowywanie się do prezentacji / koncertu	—
Przygotowywanie się do egzaminu / zaliczenia	20
Łączny nakład pracy studenta w godzinach	150
Liczba punktów ECTS	5

10. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Wymagania końcowe — zaliczenie roku, forma oceny	Symbol EUK
Sem. I	Wykład: zaliczenie bez oceny z zakresu wprowadzenia do pedagogiki, współczesnych kierunków pedagogicznych, podstaw aksjologiczno-antropologicznych wychowania, struktury systemu edukacji oraz podmiotów i procesu wychowania. Ćwiczenia: analiza dokumentów Kościoła i UNESCO — aktywność na zajęciach. Warsztaty: omówienie doświadczeń z praktyk — zaliczenie zadań warsztatowych. Forma: zaliczenie bez oceny.	W1, W3, W4, U2, U7, K1, K4
Sem. II	Wykład: egzamin z zakresu pedagogiki rozwojowej i relacyjnej. Ćwiczenia: analiza przypadków, aktywność na zajęciach. Warsztaty: omówienie obserwacji z praktyk — zaliczenie zadań warsztatowych. Forma: egzamin.	W2, W4, W5, W6, W7, U1, U3, U8, U9, K2, K3, K6
Sem. III	Wykład: egzamin końcowy z zakresu wychowania, dyscypliny i dokumentów prawnych. Ćwiczenia: przygotowanie planu wychowawczego, analiza Karty Nauczyciela. Warsztaty: omówienie doświadczeń z pracy z uczniem trudnym i oceny własnych kompetencji. Forma: egzamin.	W3, W5, W8, U4, U5, U6, U7, U10, K1, K4, K5

Forma i warunki zaliczenia	Sem. I — zaliczenie bez oceny. Sem. II — egzamin. Sem. III — egzamin.
-----------------------------------	---

.....
podpis autora

.....
podpis Dyrektora EMMK